

**ПОГЛЯД НА ПРАВОВІ ТА ПРОЦЕДУРНІ
ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ
ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Мар'яна Куц, ДПС

СПЕЦИФІКА ПРОЦЕДУРИ ПІДГОТОВКИ НПА, СПРЯМОВАНИХ НА АДАПТАЦІЮ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ПОЛОЖЕНЬ ПРАВА ЄС (ACQUIS ЄС)

Під час опрацювання нормативно-правових актів розробник:

1) визначає:

- джерела права Європейського Союзу (acquis ЄС), що регулюють правовідносини, аналогічні тим, що планується врегулювати проектом акта;
- наявність зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правових, щодо предмета правового регулювання проекту акта;
- наявність програмних документів у сфері європейської інтеграції з предмета, що регулюється проектом акта;

2) проводить порівняльний та/або порівняльно-правовий аналіз;

3) наводить обґрунтування в разі невідповідності проекту акта праву Європейського Союзу (acquis ЄС), міжнародним домовленостям у сфері євроінтеграції, передбачає строк його дії;

4) пропонує провести консультації із Європейською Комісією стосовно відповідності проекту акта Уряду зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС).

Організаційне, експертно-аналітичне та інформаційне забезпечення опрацювання проекту акта Кабінету Міністрів на відповідність зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовим, та праву Європейського Союзу (acquis ЄС) здійснюється **Урядовим офісом координації європейської та євроатлантичної інтеграції** Секретаріату Кабінету Міністрів України.

СПЕЦИФІКА ПРОЦЕДУРИ ПРИЙНЯТТЯ НПА, СПРЯМОВАНИХ НА АДАПТАЦІЮ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ПОЛОЖЕНЬ ПРАВА ЄС (ACQUIS ЄС):

Комітети Верховної Ради України забезпечують попереднє опрацювання та підготовку до розгляду в першому читанні законопроектів, спрямованих на адаптацію законодавства України до положень права Європейського Союзу (acquis ЄС) за наявності:

- інформації щодо відповідності (постатейні таблиці відповідності) законопроекту праву Європейського Союзу (acquis ЄС), міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, наданої народним депутатам України та розміщеної на офіційному веб-сайті Верховної Ради України;
- офіційного перекладу акта законодавства Європейського Союзу та/або інших джерел права Європейського Союзу (acquis ЄС), що додається до відповідного законопроекту.
- під час підготовки до розгляду у другому та наступних читаннях законопроектів, у текстах яких було виявлено положення, пов'язані з адаптацією законодавства України до положень права Європейського Союзу (acquis ЄС), виконанням міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, направляти ці законопроекти для проведення додаткової експертизи щодо їх відповідності міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу до Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу та до Кабінету Міністрів України.

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу під час попереднього розгляду законопроектів, зареєстрованих в Апараті Верховної Ради України:

- 1) встановлює наявність або відсутність у їх текстах положень, пов'язаних з адаптацією законодавства України до положень права Європейського Союзу (acquis ЄС), виконанням міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
- 2) надає відповідні висновки головному комітету та розміщує його на офіційному веб-сайті Верховної Ради України.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ

Щодо проектів актів Кабінету Міністрів та законопроектів, якими імплементується законодавство ЄС, включене до Додатка XXVII до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, проводяться консультації з Європейською Комісією висновки якої, з цих питань мають зобов'язальний характер (§ 47-1 Регламенту КМУ).

Щодо податкового напрямку:

- е.г. Рекомендації Європейської Комісії, представлені у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2023 року:
  - внесення змін до актів законодавства, якими регулюється оподаткування акцизним податком алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального, з метою приведення у відповідність із вимогами актів права ЄС;
  - імплементация правил протидії практикам ухилення від сплати податків, які мають безпосередній вплив на функціонування ринку ЄС і України;
  - впровадження автоматичного обміну податковою інформацією з державами - членами ЄС відповідно до Глобальних стандартів ОЕСР (міжнародних стандартів щодо автоматичного обміну інформацією для податкових цілей, розроблених ОЕСР (Common Standard on Reporting and Due Diligence for Financial Account Information (CRS) та Exchange of Country-by-Country Reports (CbC R);
- е.г. Рекомендації Європейської Комісії, представлені у Звіті про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2024 року:
  - подальша інтеграція підходу до управління персоналом, заснованого на компетенціях, у відбір, оцінювання діяльності та професійний розвиток, а також перегляд поточних навчальних програм;
  - створення центрального комунікаційного офісу для обміну інформацією з країнами-членами ЄС;
  - Затвердження Спеціальної стратегії реформування ІТ для цифровізації ДПС.

ДОКУМЕНТИ, ЯКІ ВИЗНАЧАЮТЬ СПЕЦИФІКУ ПІДГОТОВКИ ТА ПРИЙНЯТТЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ, СПРЯМОВАНИХ НА АДАПТАЦІЮ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ПОЛОЖЕНЬ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ (ACQUIS ЕС):

- постанова Верховної Ради України від 29 липня 2022 року № 2483-IX «Про деякі заходи щодо виконання зобов'язань України у сфері європейської інтеграції»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 року № 950 «Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 18 червня 2012 року № 708 «Про затвердження Правил розроблення проектів технічних регламентів, що затверджуються Кабінетом Міністрів України, на основі актів законодавства Європейського Союзу», якою регулюються окремі питання щодо здійснення адаптації законодавства України;
- постанова Кабінету Міністрів України від 04 жовтня 2017 року № 759 «Про Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106 «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2023 року № 189 «Про затвердження Порядку проведення первинної оцінки стану імплементації актів права Європейського Союзу (acquis ЕС)»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 09 лютого 2024 № 133-р «Про затвердження плану заходів з виконання рекомендацій Європейської Комісії, представлених у Звіті про прогрес України в рамках пакета розширення Європейського Союзу 2023 року»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2023 № 1218-р «Національна стратегія доходів до 2030 року».

ОФІЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ:

- 2024 Enlargement Package: Комюніке COM (2024) 690 та Ukraine Report 2024
- Постанова КМУ № 987 “Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до ЄС” (27.08.2024)
- Загальна переговорна рамка ЄС та Заява про відкриття переговорів (25.06.2024)
- Указ Президента України №365/2024 “Про делегацію України для участі у переговорах з Європейським Союзом щодо укладення Угоди про вступ України до Європейського Союзу” (21.06.2024)
- Офіційний звіт за результатами проведення первинної оцінки стану імплементації актів права Європейського Союзу (acquis ЄС) – селф-скринінгу: українською та англійською мовами (14.12.2023)
- Відкриття переговорів про вступ до ЄС: European Council conclusions on Ukraine, enlargement and reforms (14.12.2023)
- Указ Президента України №744/2023 “Про деякі заходи з підготовки до переговорного процесу зі вступу України до Європейського Союзу” (8.11.2023)
- 2023 Communication on EU Enlargement Policy COM (2023) 690 final (8.11.2023)
- Key findings of the 2023 Report on Ukraine (8.11.2023)
- Ukraine 2023 Report (Моніторинговий щорічний звіт ЄК) (8.11.2023)
- Результати I етапу самооцінки стану імплементації актів права ЄС (селф-скринінгу) (17.08.2023)
- Analytical Report following the Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council and the Council. Commission Opinion on Ukraine’s application for membership of the European Union (1.02.2023)
- Висновки Європейської Ради щодо заяви України на членство (23.06.2022)
- Думка Європейської Комісії щодо заяви України на членство в ЄС (17.06.2022)
- Опитувальник ЄС та відповіді на нього для набуття Україною статусу кандидата в ЄС (квітень-травень 2022)

НАЦІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ ДОХОДІВ НА 2024–2030 РОКИ

- імплементації правил протидії практикам ухилення від сплати податків, які мають безпосередній вплив на функціонування ринку ЄС і України (імплементація Директиви ATAD);
- імплементації Директиви про материнські та дочірні компанії і Директиви про відсотки та роялі;
- запровадження загального правила протидії податковим зловживанням (GAAR);
- впровадження правил щодо двокомпонентного рішення ОЕСР (Two-Pillar Solution);
- приведення правил трансфертного ціноутворення в Україні у відповідність до положень Настанов ОЕСР щодо трансфертного ціноутворення для транснаціональних компаній та податкових служб;
- приведення податкових пільг у відповідність до вимог Директиви Ради 2006/112/ЄС від 28 листопада 2006 року про спільну систему податку на додану вартість;
- приведення рівня оподаткування акцизним податком на пальне у відповідність до мінімальних стандартів ЄС;
- запровадження мінімальних ставок акцизного податку, встановлених у ЄС, для алкогольних напоїв;
- тощо.

ВИСНОВКИ:

- ключові засади формування фіскальної політики в умовах Євроінтеграції на сьогодні, визначаються на рівні підзаконних нормативно-правових актів, що потребують первинного розгляду та адаптації, зокрема базових політик, на яких ґрунтуватиметься подальша адаптація;
- на законодавчому рівні існує розпорошеність нормативно-правових актів, в яких прямо чи опосередковано визначаються правові засади формування та реалізації відповідних політик, у тому числі фіскальної в умовах Євроінтеграції;
- така розпорошеність може призвести до правових колізій (e.g. змінили підходи до функціонування ринку електроенергії, але не зважили на необхідність у зв'язку з цим внесення змін в податкове та екологічне законодавство)

НА ПУЛЬСІ ПОДІЙ:

<https://www.eeas.europa.eu>

<https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu>

<https://www.kmu.gov.ua>

<https://eu-ua.kmu.gov.ua>

<https://compass27.info>

<https://euneighbourseast.eu>

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ !

